

Ing. Alexander Ballek, predseda
Štatistický úrad Slovenskej republiky
Miletičova 3
824 67 Bratislava

V Bratislave, 30. septembra 2020

Vážený pán predseda,

obraciame sa na Vás v súvislosti so Sčítaním obyvateľov, domov a bytov v roku 2021. Toto sčítanie má pre národnostné menšiny žijúce na Slovensku obrovský význam. Ako predsedovia strán reprezentujúcich Maďarov na Slovensku, veľmi pozorne sledujeme vývoj prípravy sčítania, najmä z pohľadu novej možnosti prihlásiť sa k dvom národnostiam.

Aj touto cestou by sme Vám chceli poďakovať za Vaše doterajšie aktivity v tejto oblasti. Zmeny, ktoré Váš úrad vykonal, umožňujú lepšie zmapovanie počtu a sídelnej štruktúry národnostných menšín na Slovensku.

Dôležitou otvorenou otázkou však ostáva spracovanie, resp. interpretácia údajov zo sčítania, kvôli čomu sa na Vás teraz obraciame. Pre nás je významné najmä to, ako sa vyhodnotia údaje o národnosti a ďalšej národnosti obyvateľov (otázky č. 11 a 11.1).

Považujeme za dôležité, aby metodika interpretácie bola v súlade s praxou iných krajín, v ktorých majú respondenti možnosť prihlásiť sa k viacerým národnostiam. Zasadzujeme sa teda za to, aby boli údaje z oboch otázok zisťujúcich národnosť vnímané rovnocenne a kumulatívne. Osoba, ktorá sa prihlási k niektorej národnostnej menšine v druhej otázke, by mala byť vnímaná z hľadiska početnosti danej menšiny rovnako ako osoba, ktorá sa k uvedenej národnosti prihlási v prvej voľbe. Máme totiž za to, že pozitívna možnosť prihlásenia sa k viacerým národnostiam by mala byť cestou k rozšíreniu národnostných práv.

Údaj o početnosti národnostných menšín je z hľadiska menšinových komunit kľúčový, nakoľko na základe neho sa určuje výška príspevkov na podporu kultúry jednotlivých menšín, a takisto zoznam obcí, v ktorých môžu občania patriaci k národnostným menšinám využívať svoje jazykové práva podľa zákona o používaní jazykov národnostných menšín. V súčasnosti je zoznam týchto obcí určený nariadením vlády č. 221/1999 Z. z. v znení nariadení vlády č. 534/2011 Z. z. Po budúcoročnom sčítaní dôjde aj k novelizácii zoznamu obcí.

Chceli by sme Vás poprosiť o poskytnutie stanoviska, akou formou Štatistický úrad vyhodnotí a sprístupní údaje o národnostnom zložení jednotlivých obcí. Bude ŠÚ považovať za rovnocenné národnostné afiliácie podľa oboch otázok? Budú teda odpovede označujúce národnosť a ďalšiu národnosť v otázkach 11 a 11.1 sčítané ako rovnocenné? Je to dôležitá otázka pre obyvateľov, ktorí budú sčítacie hárky vyplňať, a k informovanej odpovedi musia vopred vedieť, akou metódou budú ich odpovede vyhodnocované.

Za odpoveď Vám vopred ďakujeme. Pokiaľ to považujete za vhodné a užitočné, ponúkame aj spoluprácu našich odborníkov – špecialistov na tému etnických dát.

S pozdravom,

Krisztián Forró

SMK-MKP

Szabolcs Mózes

MKS-MKÖ

László Sólymos

Most-Híd